

Pressmeddelande 16 oktober 2000

Ny undersökning visar:

Svenska folket vill sluta arbeta vid 60 år Äldre inte önskvärda i arbetslivet

Varken privata eller offentliga arbetsgivare vill öka andelen äldre över 55 år. Närmare 70 procent av arbetsgivarna har vidare underlättat för anställda att sluta före 65.

Svenska folket vill inte fortsätta arbeta fram till 65 år. De flesta vill sluta vid 60 år.

Detta visar en ny undersökning som Sifo gjort på uppdrag av Pensionsforum.

- Dessa resultat understryker att villkoren i arbetslivet måste ändras. Om inte detta sker så kommer pensionssystemen att utsättas för svåra påfrestningar, säger Kjell-Olof Feldt, styrelseordförande i Pensionsforum.

Vid Pensionsforums konferens som hölls i Stockholm på måndagen presenterades resultaten från en alldeles färsk opinionsundersökning där ett representativt urval av svenska folket i åldern 45-65 år tillfrågats om när, hur och varför de vill gå i pension. Vidare har 200 privata och offentliga arbetsgivare med över 200 anställda intervjuats om sin inställning till äldre arbetskraft.

Bland resultaten märks särskilt:

- De flesta - närmare 50 procent - vill gå i pension vid 60 år. Bara omkring 15 procent vill arbeta fram till 65 år. Dessa resultat överensstämmer med den undersökning som Pensionsforum lät göra för ett år sedan. Enligt den ville 8 av 10 gå i pension före 65 år. Var tredje ville sluta före 59 års ålder.
- Varför vill man sluta? Det vanligaste svaret – över 60 procent av de tillfrågade- uppger att ” de vill njuta av livet/ vara ledig”. Var fjärde eller ca 25 procent uppger ”hälsa/orkar inte” som skäl till att man vill gå i pension före 65 år.
- Många -55 procent- skulle dock vilja gå i pension genom att först trappa ned i sitt arbete för att sedan sluta helt. Flertalet arbetsgivarna däremot - 40 procent - anser det är bäst att de anställda slutat helt.

De intervjuade har också fått svara fritt på frågan vad som skulle få dem att arbeta ytterligare ett år. Några av svaren lyder: ” Högre pension, mer pengar. Arbetsgemenskapen, den sociala biten. Ett friare jobb, t ex jobba hemma, på distans. Ett trevligt arbete i lagom takt”.

Undersökning bland privata och offentliga arbetsgivare :

- Arbetsgivarna har tillfrågats hur de vill ha åldersfördelningen bland de anställda. Ett tydligt resultat är att de inte vill ha fler anställda över 55 år utan istället vill öka andelen under 35 år. Framför allt de offentliga arbetsgivarna - 80 procent - vill öka andelen under 35 år.
- Arbetsgivarna har också genom avtal underlättat för äldre att sluta. Närmare 70 procent av både privata och offentliga arbetsgivare ha använt sig av avtal så att äldre har kunnat gå i pension i förtid.
- På frågan till arbetsgivarna om vilka hinder de anser finns för att anställa personer över 55 år uppger flertalet som skäl lagen om anställningsskydd (LAS). De äldre arbetskraften anses för kostsam på grund av bl a olika pensionsålägganden. ” Pensionspremien blir alldeles för dyr. Om jag ska anställa en person som är 58 år i fyra år så går det inte. Det är tillsvidareanställning som gäller”

Men de äldre i arbetslivet uppskattas av arbetsgivarna: ” De har kunskap, kompetens, har låg frånvaro och är flitiga. De har rutin och erfarenhet och hjälper de unga att gå vidare”

Kjell-Olof Feldt:

- Denna undersökning bekräftar inställningen både hos arbetsgivare och anställda nämligen att efter 60 år ska man inte arbeta. Därmed ställs staten, arbetsmarknadens parter och många andra inför uppgiften att skapa sådana villkor i arbetslivet så att denna uppfattning förändras. Annars kommer pensionssystemen att utsättas för svåra påfrestningar.

Vid Pensionsforums konferens belystes också frågeställningarna kring pensionssystemens och välfärdens hållbarhet i ett internationellt perspektiv.

Allan Larsson, tidigare chef för EU:s generaldirektorat för arbetsmarknadsfrågor underströk att avgörande för Europa är att sysselsättningen ökar och att den erfarna arbetskraften, de över 55, inte lämnar arbetslivet. I dag är bara drygt var tredje 55-åring eller 36 procent inom EU kvar på arbetsmarknaden. I USA är motsvarande siffra 57 procent

Pensionsforum är en förening som har till uppgift att följa det nya pensionssystemets konsekvenser för individer och samhälle, hur det förhåller sig till andra länder, arbetsmarknaden för äldre samt att analysera olika möjligheter att finansiera den framtida äldrevården.

Styrelsen består av **Kjell-Olof Feldt** ordf., **Tommy Möller**, vice ordf., statsvetare, docent, **Magnus Henrekson**, nationalekonom, docent, **Joakim Palme**, sociolog, docent, **Gullan Lindblad**, fd riksdagsledamot. Verkställande direktör är **Ann Lindgren**.